

ekých časopisů, které při každé příležitosti proti carovi se obracejí a jednání jeho nesprávně posuzují. O trojspolku pravil, že Německo nemůže nutit Rakousko a Itálii, aby další břemena na svá bedra vzaly.

Ke konci prohlásil, že chce mít armádu německou mladší, silnější a lepší.

FRANCIE.

Ku věřejšímu zasedání poslanecké sněmovny dostavil se neobyčejně veliký počet poslanců. Galerie byly až do posledního místa zaplněny. Skorem všichni ministři dostavili se do schůze. Posl. Argelies zahájil rokování o záležitosti panamské. Pravil, že chce hájiti zájmy akcionářů této společnosti. Připomenul sněmovně, že ona v r. 1888 za mimořádných okolností nařídila vydání akcií.

Finanční ministr Rouvier připomínal k tomu, že odhlasováním sněmovny ani vláda ani parlament nijak není vázán.

Argelies odvětil, že vzdor tomu jednání sněmovny bylo protizákonné, poněvadž jistým lidem zaručovaly se výhody na úkor jiných. Mravní zodpovědnost za to spadá na sněmovnu. "Vyzývám vládu", mluvil dále řečník, "aby vydala prohlášení, jímž by důvěra majitelům menších akciových obnosů byla vrácena. V zájmu cti francouzské sněmovny vyzývám ji, aby nařídila vyšetřování o událostech, o nichž vám ehci zprávu podati. Nebudu uváděti jména abych nezdál se udávatelem".

V sněmovně po slovech těch nastal velký rozruch. Když pohnutí se utišilo, pokračoval řečník: Škandál v záležitosti panamské převyšuje pověstný škandál Wilsonův pro čachrování se řády. Vyšetřování, za které žádán, není nic jiného, než všeobecné veřejné vyšetření skutečného stavu věci. Když pan De Lesseps v r. 1890 cestoval Francií kříž na kříž, aby sehnal úpis pro svůj podnik, učinila jistá osobnost ředitelství toho podniku návrh, aby zaopatřili si peněz loterí. Člověk ten osvědčil se jako zlý duch společnosti panamské. Ředitelové vyssávali obecnost, a onen "nejmenovaný" byl z ředitelstva. Nejprve žádal 5 milionů franků, aby mohl zakoupiti "svědomí" členů obou sněmoven. Ze všech stran vyrušují řečníka hlasy: Udejte jména!

Řečník pokračuje: "Uchcete-li věděti jména, hlasujte, aby zavedeno bylo vyšetřování. Tolik mohu však říci, že prostředníkem všech těchto čachrů byl jistý Arton, jenž po tom z Francie uprchl aby vyhnul se trestu za zpronevěření velkého obnosu peněz, náležejících továrně na dynamit, jejíž byl ředitelem. Obnos tři milionů franků rozdělen byl mezi poslance a senatory. (Ohromný rozruch ve sněmovně.) Avšak při jídle dostavuje se chuť a tak finančník, jenž celou věc řídil, viděl se nucen, žádati o nové miliony. Peníze ty měly býti použity k volební agitaci v departementu du Nord." Za všeobecného rozčilení zdvihl se Floquet a volal: "Byl jsem tehdy ministrem vnitra a přeju si, aby se slavnostně prohlásilo, že jsem z těch peněz nedostal ničeho".

Řečník pokračoval nemilosrdně dále: "Tři sta tisíc franků bylo vynaloženo na zakoupení tří časopisů. Jeden ministr, který nyní již není mezi živými, žádal 400.000 franků. Jistý zahraničný list byl zakoupen za 500.000 franků. Mohu udati jméno muže, jenž vyjednávání mezi stranami řídil.

Nyní pojednáme o nejnovějším škandálu. Ve výboru této sněmovny, jemuž bylo svěřeno prozkoumání loterního plá-

nu panamského, bylo pět členů pro a pět proti návrhu. Jedenáctý člen žádal na společnosti 200.000 franků. Společnost dlouho se zdráhala, když však viděla nezbytnost, přistoupila na jeho nabídku. Tak došel schválení výboru plán loterní.

Žádáte ode mne důkazy. Ačkoliv úřady, pokud možno důkazy skrývají, jest zde zajisté sto osob přítomno, které dobře vědí, kde tyto důkazy jsou ukryty. Máme dva druhy poslanců: takové, kteří peníze dostali a takové, kteří nedostali ničeho".

Slova tato vyvolala rozčilení, jež nelze popsat. Předseda sněmovny Floquet volal: "Nemůžete je tak beze všeho celou sněmovnu obžalovati. Odevšad zavznívá volání: "Chceme jména", načež řečník odpovídá: Hlasujte pro vyšetřování!

Když řečník z tribuny na své místo se ubíral, odehrál se ve sněmovně výjev největšího zmatku. Na jedné straně mu gratulováno na druhé pokřikováno naň posměšně, a pískáním projevovala mu nelibost.

Potom ujal se slova předseda ministerstva Loubet, který prohlásil, že na útoky předešlého řečníka nechce odpovídati, poněvadž, že mají původ svůj v nejhorší politické vášni. Každému záleží na tom, aby věc ta byla objasněna. Vláda nemusí nic ukryvati.

— Proslýchá se, že oním ministrem na něhož naražel poslanec Delahaye v pondělním zasedání poslanecké sněmovny, že od společnosti panamské obdržel 400.000 franků "zpropitného," míněn byl zemědělský ministr Barbe. Die kolující pověsti hrozil prý Barbe, že bude proti společnosti pracovati, poněvadž společnost neobjednala ku pracím potřebný dynamit v jeho továrně, nýbrž u lacinější továrny anglické. Poslaneckou sněmovnou zvolený výbor, který má vyšetřiti podvody, páchané s průplavem panamským, započne zítra se svými pracemi. Za předsedu výboru zvolen byl p. Pronst a každému členu dovoleno, aby na svou zodpovědnost činil sdělení časopisům o jednání výborovém. Zítra počato bude s výslechem poslance Delahaye a ministra Loubeta. Delahaye jest onen poslanec, jenž v pondělí ve sněmovně tvrdil, že v podvody panamské zapleteno jest více senátorů, 150 poslanců a jeden bývalý ministr. Veškerá veřejnost hledí s ohromným napjetím vstříci odhalením, jimiž má objeviti se v celé nahotě korrupce rozhodujících tříd ve Francii.

Paříž, 25. listopad. — Vládní proces proti společnosti průplavu panamského byl dnes u appellačního soudního dvora vyvolán. Obžalovanými jsou: Ferdinand de Lesseps, předseda ředitelské rady; Karel de Lesseps, syn předešlého, druhý předseda; Marcus F. Antanes a baron Cotta, ředitelové společnosti a známý kontraktant Eiffel. Žádný z těchto obžalovaných se u soudu neobjevil. Proces byl přeložen na 10. dubna bud. roku, když právník obžalovaných se zaručil, že tyto k soudu se dostaví. Předseda appellačního soudu nerozhodl ještě, má-li donutiti staršího de Lessepse, aby se osobně k soudu dostavil, čili nic. Žaloba obviňuje obžalované ze zneužívání důvěry a ze špatného hospodaření se svěřenými penězi.

ITALIE.

Řím, 21. listopadu. — Vláda bude v brzkou jmenovati komisi, jejíž úlohou má býti, aby vypracovala návrhy zákonů na ochranu chudých, starých a dělníků.

Zákony, které mají dělníku zaručiti pomoc pro případ neschopnosti ku práci

a pro případ stáří existují již po několik roků v sousedních státech, jako v Rakousku a Německu a vláda chce, aby dle nich vypracovány byly předlohy pro zákonodárství italské. Jak se proslýchá, panuje mezi poslanci silná opozice proti tomu. Král rozhodně se zasužuje, aby zákony ty byly uskutečněny a na jeho důtklivou přímluvu vláda přijala je do svého programu.

Řím, 23. listopadu. — Dnes zahájen byl italský parlament králem Humbertem. Ve své zahajovací řeči pravil:

Roku, který právě svému konci se blíží, bude dlouho v dějinách vzpomínáno. Stará sláva Italie znovu zazářila v plném světle. Duše má jest ještě proniknuta pocity, které zástupci všech civilisovaných národů v Janově ve muž vzbudili, když skláněli hlavy své před zemí, jež dala světu tolik velikánů.

Tato ujištění sympatie a úcty jsou tím potěšitelnější pro mne, když patřím jak úzce při poután jest lid italský k mému rodu. Považuji všechno, co pro mne bylo učiněno, za důkaz pocty mému lidu. Zřím v počtách, které v Janově na mně byly nakupeny, všeobecný důkaz světa, že Italie zachovává svůj úkol jako neunavná strážkyně svornosti a míru. Moje vláda přičiňuje se, aby ve shodě ve spojení bdělou péčí před každým rozbrojem Evropu chránila. Vaše práce počnou ve znamení a pod zárukou míru.

K finančním záležitostem přecházejí, pravil potom: Rovnováhy se docílí, aniž by nové daně byly vypisovány. Budou podány předlohy, které rozšíří stávající prameny příjmů a opraví berniční soustavu; dále projednávány budou předlohy o reformě vojska v tom smyslu, aby zamýšlenými úsporami v oboru vojenství branná síla naše nebyla ztenčena. Podány budou předlohy o státních školách, na opravu soudnictví a na upravení a zdokonalení spojení železničního a průplavního.

Na konci řeči poukázal král k tomu, že Viktor Emanuel měl tu šlechetnou snahu, aby Italie vrácena byla Italům a konečně přání jeho bylo vyplněno. "Já naproti tomu" pokračoval Humbert dále, "věnuji se jedině hospodářskému a duševnímu obrození naší země, naší milé Italie, aby byla velká a šťastná: Nalezám své uspokojení v lásce a uznání mého lidu a parlamentu".

Ke konci řeči zdvihlo se celé shromáždění a připravilo králi nadšenou oslavu.

BELGIE.

Brusel, 22. listopadu. — Mezinárodní mincovní konference zahájila své zasedání dnes o třetí hodině dopoledne. Následující státy jsou zde zastoupeny: Rakousko-Uhersko, Belgie, Francie, Nizozemsko, Portugalsko, Rumunsko, Rusko, Srbsko, Španěly, Švédsko, Norvěžsko, Švýcarsko a Spoj. Státy.

Rakousko-Uhersko zastupuje hrabě Khevenhueller, vyslanec v Bruselu.

Rusko: kníže Oukov, ruský vyslanec v Belgii a M. Rafalovič, chvalně známý národní hospodář.

Spoj. Státy: Spolkový senátor William B. Allison, kongresník James B. McCreary, E. Benjamin Andrew, předseda brownské university, prof. Ronald P. Falkner z university pennsylvánské Thomas W. Cudler, Thom. T. Keller James T. Morgan, senátor John Jones Henry W. Cannon, předseda národní banky a E. O. Beech, ředitel mincovny.

Brusel, 23. listopad. — Belgický předseda ministerstva a správce ministeria financí, Bernaert, který zahájil věřejší zasedání mezinárodního mincovního kongresu, pravil ve své řeči, že delegáti

sešli se za tím účelem, aby rozluštili nejdůležitější a nejzamotanější otázky moderního obchodního života. Ve jménu belgické vlády přivítal delegáty co nejsrdčeji.

Když dotkl se peněžní krise, která v posledním století panovala, pravil ministr, že nyní skorem všechny vlády zamýšlejí peněžní otázku rozluštit. V tomto jednání viděti jest zákon pokroku. V otázce železnic a telegrafů, měř a váh docíleno bylo jednoty, proč by nemohlo se tak státi při důležité otázce peněžní.

Bylo záhodno, aby porady konference konaly se na půdě země náležející k latinskému svazku, avšak bylo též nutno, aby dostavili se delegáti Spoj. Států, kteří by přednesli návrhy své vlády a objasnili, jak ve skutečnosti provést by se daly.

Po Bernaertovi ujal se slova zástupce belgický na konferenci Montefiori Levy. Poukázal na četné pokusy, které již byly činěny, aby peněžní otázka byla rozluštěna. Připomenul obzvláště anglickou komisi z r. 1886, která měla výborný praktický význam. Nejhorším při nynější otázce peněžní jest kolísavost kursu. Delegát doufá, že konference nebude všimati si zájmů soukromých, nýbrž hájiti bude důležitější zájmy celé obrovské rodiny lidské. Americký del. Terril měl krátkou řeč ve smyslu amerických požadavků.

Budoucí schůze konference bude se odbývati v pátek.

ANGLIE.

— Ve mnohých anglických časopisech objevily se v poslední době oznámky, v nichž nabízí se jakýkoliv diplom národní university státu Illinois za 10 až 20 guinei za kus. Oznámky jsou podepsány: Prof. Van Angelbach, tajemník. Jistý Broughton Rouse v Cambridge jest jednatelem pěkných těchto obchodů.

Brusel, 27. listopad. — Jest zde rozšířena pověst, že vláda anglicko-indická zamýšlí zříditi v Indii státní banku se značným kapitálem. Bankou tou má býti upravena indická peněžní soustava.

Edinburg, 27. listopad. — Sklad hedbávného zboží firmy Jennersovy na Prince-street, v němž uloženo bylo ohromné množství příležitostných darů k vánocím, stal se poslední nocí obětí plamenů. V budově spící zřizenci musili v košili na ulici vyběhnouti, aby ušli smrti uhořením. Úplně nic nebylo zachráněno.

Hasiči činili všemožné, aby zachránili hotel Royal, největší to hotel v městě jenž nalezá se na blízku. Dva hasiči utrpěli těžká poranění. Požár způsobil škody půl milionu dolarů. Okolní budovy byly vodou a ohněm poškozeny v obnosu \$750.000.

Londýn, 27. listopad. — Na Trafalgar Square odbývala se dnes opět velká veřejná schůze socialistů. Jistý Francouz, jménem Guerin, měl ohnivou řeč, v níž přimlouval se, aby anarchista Francois, jenž jest v důvodném podezření, že byl původcem dynamitového výbuchu v kavárně Verryho, nebyl vydán francouzským úřadům. Řečník prohlásil, vydá-li Angličané Francois francouzské vládě, že přátelé jeho jsou odhodláni, dostatečně se pomstíti.

— Proslýchá se, že poručík Jephson jenž účastnil se poslední výpravy Stanleyovy do vnitra Afriky, jmenován byl anglickým komisařem v Ugandě.

Upozorněte své sousedy a známé na „Týdenní Hlasatel“, který hájí zájmy dělnického lidu